

κουμμένες Δεσκάτ. 2) Βασανίζομαι, ταλαιπωρούμαι Εὔβ. ("Ακρ. Ψαχν.) Θεσσ. (Πήλ. Φωτειν.) Μακεδ. (Γήλοφ. Δασοχώρ. κ.ά.) Στερελλ. (Αίτωλ. 'Αχυρ. Περίστ. Σπάρτ. Τριχων. Φθιώτ. Φωκ.): Δὲ φαδάζιτι κανένας τί γεύουμι μ' αὐτὰ τ' ἄλουγα γιὰ νὰ οὐργώσου. Σπάρτ. Γεῦτ'κα πολὺ ὅσον βόρισα νὰ δοῦ γάμον ἄνθρουπου, ἀλλὰ τί-πουτα "Ακρ. Ψαχν. Θὰ γιφτοῦ καθόσου, ἀλλὰ θὰ τοῦ κά-μου ἕνα μ'λάφ' π' θὰ δοῦ λ'βίζισι αὐτόθ. Γεῦτ'κα πολὺ ὅσον νὰ δοῦ κάμου ἀβέλ' αὐτόθ. Γεύουμι δυὸ μῆνις ἀπ' 'ν ἀστένεια Αἰτωλ. 'Ιγὼ γεύουμι 'ς τὰ χουράφια Περίστ. Ξέρ'ς τί γεῦ'κα γι' αὐτὸ τοῦ πιθὶ νὰ τοῦ τρανέφου; Γήλοφ. Μὴ γεύισι, Κώτσουν μ'! Δὲ γαρπάει αὐτὸ τοῦ χουράφ' Τριχων. Θὰ γιφτῆς, γιὰ νὰ φᾶς ψουμί Αἰτωλ. Γεῦ'κα σήμμερα πολὺ 'ς τὰ φασούλια (ἐκουράσθην πολὺ σήμερα καλλιεργῶν ἄγρον με φασόλια) Φθιώτ. Φωκ. "Ἄς τουν νὰ ξαπουστάσ'! "Ἐν γιμένους αὐτόθ.

γέφυρα ἡ, λογ. κοιν. καὶ δημῶδ. κοιν. καὶ Πόντ. γέφ'ρα πολλαχ. βορ. ἰδιωμ. γέφυρα Θεσσ. Μακεδ. (Γήλοφ. Γρεβεν. Δεσκάτ. Σιάτ. κ.ά.) γιόφυρα Προπ. (Μαρμαρ.) Στερελλ. (Παρνασσ. κ.ά.) διόφυρα "Ηπ. 'όφυρα Προπ. (Μαρμαρ.) Κερκ. γέφυρας ὁ, Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.)

Τὸ ἀρχ. οὐς. γέφυρα.

Α) Κυριολ. 1) Ἐπίπεδον ἢ τοξοειδὲς κατασκευάσμα, ξύ-λινον ἢ λίθινον, ὑπεράνω ποταμῶν, λιμνῶν, χαραδρῶν κλπ., συνδέον τὰς δύο ὄχθας καὶ χρησιμεῖον πρὸς διάβασιν ἄν-θρώπων, ζώων ἢ ὀχημάτων ἐνθ' ἄν.: Φτάσαμε 'ς τὴ γέφυρα κοιν. Νὰ πάρ'ς τοῦ ρέμα-ρέμα ὥσπου νὰ βοῇς τ' γέφ'ρα Στερελλ. (Λαμ.). Εἶχανε γιόφυρα ἐκεῖ καὶ περνούσανε Προπ. (Μαρμαρ.) Τσαμαί 'ς τὴν γιοφύραν πὸν' ὁ ποτα-μὸς εἶεν μιὰν γεναῖκα Κύπρ. || Αἰνιγμ.

Κατ' ἀποὺν μιὰ γέφυρα εἶναι φκειασμένα σπίτια (τὸ στόμα καὶ τὰ δόντια) Θράκ. (Σουφλ.) || Ἄσμ.

"Ἀρ' ἔχτισα τὴν φωλέαν μου 'ς σὴ γέφυρας τὸ σκουῖλος (σκουῖλος = τὸ σκέλος, ἑκατέρω τῶν βάσεων τῆς γεφύρας) Πόντ.

Κόρασον ἐτραγώδεινεν ἀφκὰ 'ς σὴν γεφυρώναν κι ὁ γέφυρας ἐτρόμαξεν κι ὁ ποταμὸν ἐστάθεν αὐτόθ.

Γέφυρα θε νὰ στήσω σ' ὅλα τὰ ρέματα, νὰ περάσ' οὐ καπιτάνιους μὴ τὰ στρατέματα Σιάτ.

"Η λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. Γέφυρα Κωνπλ. Μακεδ. ('Αμφίπ. Κοζ.) Στερελλ. (Νεοχώρ.) Γέφυρα τοῦ ἁγίου Βλάση Μήλ., Γέφυρα τοῦ Κάιζερ Κέρκ. (Γαστούρ.), Γέφυρα τῆς Κυρᾶς Πελοπν. (Γορτυν.), Γέφυρα τῆς Παππαδῆς Στερελλ. (Φθιώτ.), Γέφυρα τῆς Πλά-κας "Ηπ. ("Αγναντ.), Γέφυρα Σμεῖξη "Ηπ., Μεγάλη Γέφυρα Μακεδ. (Κοζ.), Τ' Ρωμιού ἢ Γιόφυρα Θράκ.

2) Ὡς τεχνικὸς ὅρος, οἰονδήποτε τεχνητὸν κατασκευάσμα συνδέον, ἐν εἶδει γεφύρας ποταμοῦ, δύο τμήματα οἰκο-δομῆς, ἐργοστασίου κλπ. Ἀθῆν. κ.ά.: Μιτὰ εἰχνοῦμ' τίς γέφ'ρις, χοντρά ξύλα γιὰ νὰ διθοῦν τὰ τέσσ'ρα ντοβάρια μὴ τίς γριντιές (=ξύλα τῆς στέγης τῶν οἰκιῶν) Μακεδ. (Καστορ.) 3) Ξύλινον ἐξάρτημα τοῦ χειρομύλου, τὸ ὁποῖον προ-σαρμύζεται εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν τῆς μυλόπετρας Πόντ. (Κερασ. Νικόπ. Οἶν. Τρίπ.) Συνών. γεφύρι 7. 4) Ὡς τεχνικὸς ὅρος τῆς νυπηγικῆς, ἰκρίωμα ἐν εἶδει ἐξέδρας, ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ καταστρώματος πλοίου, χρησιμεῖον ὡς τόπος παραμονῆς τοῦ κυβερνήτου σύνθητ.: Μπές 'ς τὴ γέφυρα, γιὰτὶ βρέχει "Ἀνδρ. (Κόρθ.) 5) Ὡς ὅρος τῆς ὁδον-

τιατρικῆς, ὁδοντοστοιχία τεχνητὴ στηριζομένη ἐπὶ δύο ὁδόν-των τῆς αὐτῆς σιαγόνος σύνθητ. Μοῦ πέσανε τὰ πισινὰ δόδια τῆς κάτω μασελῆς μου κ' ἐμείνανε μόνο οἱ φρονιμίτες καὶ μοῦ 'φκειασ' ἡ δοδογιάτρισσα δυὸ γέφυρες καὶ βοράου καὶ τρώου λίγο ψωμί (φρονιμίτες = οἱ τελευταῖοι γομφιοὶ ὁδόντες) Πελοπν. (Γαργαλ.) 6) Ὡς γυμναστικὸς ὅρος ἢ ὅρος παιδιᾶς, στάσις κατὰ τὴν ὁποίαν λαμβάνων τις θέσιν ὑπὲρ καὶ προσπαθῶν νὰ στηριχθῇ μόνον ἐπὶ τῶν πελμάτων τῶν ποδῶν καὶ τῆς κεφαλῆς, ἀνορθοῖ ὅσον δύναται τὸ ὑπόλοιπον σῶμα εἰς τρόπον ὥστε νὰ λάβῃ τοῦτο σχῆμα τοξοειδὲς Ἀθῆν. Πειρ. κ.ά.: Γιὰ νὰ κάνης γέφυρα πρέπει νὰ 'χῆς γερό σβέροκο Ἀθῆν. 7) Ὡς ὅρος τῆς ἐλευθέρας πάλης, στάσις τὴν ὁποίαν λαμβάνει ὁ ἀμυνόμενος παλαιστής διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὴν κεφα-λολαβὴν τοῦ ἀντιπάλου τοῦ Μακεδ. (Χαλκιδ.) 8) Ὁ ἀστερι-σμὸς τοῦ Γαλαξίου, ἐκ τῆς ὁμοιότητός του με τεραστίαν οὐράνιον γέφυραν Βιθυν. (Κίος) Συνών. ἀχερίστρα, ἀχερόδρομος, δρόμος τῆς Παναγίας, Ἰορδάνης ποταμός, τοῦ κουμπάρου τ' ἄχερα, τοῦ νουνοῦ τ' ἄχερα, τοῦ παπᾶ τ' ἄχερα, τῆς τρεῖχας τὸ γεφύρι.

Β) Μεταφ., πᾶν τὸ χρησιμοποιοῦμενον ἢ χρησιμεῖον ὡς μέσον ἐπικοινωνίας ἢ ὠφελείας, ὕλικῆς ἢ πνευματικῆς λόγ. κοιν. καὶ δημῶδ. πολλαχ.: Ἡ Ρώμη ὑπῆρξεν ἡ γέφυρα διὰ τῆς ὁποίας μετεδόθη ὁ Ἑλληνικὸς πολιτισμὸς εἰς τὴν Δύσιν λόγ. κοιν. Δὲν θὰ γίνω ἐγὼ γέφυρα γιὰ νὰ τὰ φτειάξῃς με τὸν ἀδερφό σου Ἀθῆν. κ.ά. Τὸν ἔκαμε γέφυρα γιὰ νὰ μπιῇ 'ς τὴ Βουλὴ Ἀθῆν. κ.ά.

γεφυράκι τό, κοιν. γεφυράτσι Εὔβ. (Κονίστρ. Κουρ. Ὁξύλ. κ.ά.) γεφυράζ' Εὔβ. ("Ακρ. Ψαχν.) γιφ'ράζ' Στε-ρελλ. ('Αμφιλοχ. Χαιρών. κ.ά.) γιοφυράκι Ἀθῆν. (πα-λαιότ.) Κρήτ. Πελοπν. (Αἰγιάλ. Γαργαλ. Δυρράχ. Παππούλ. Χατζ. κ.ά.) γιουφυράζ' "Ηπ. (Θεσπρωτ.) Στερελλ. ('Ακαρ-ναν.) κ.ά. βορ. ἰδιωμ. γιουφ'ράζ' Θεσσ. (Πήλ.) Στερελλ. (Κουνουπίν. Μύτικ. Σπάρτ. Φθιώτ. κ.ά.) γιοφυράκι Χίος (Καρδάμ.) διοφυράκι Κρήτ. κ.ά.

Ἐκ τοῦ οὐς. γεφύρι καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -άκι.

1) Μικρὰ γέφυρα ἐνθ' ἄν.: Ἰκεῖ 'ς τοῦ γιουφ'ράζ' θὰ σὶ πωρ'μένου Στερελλ. Κουνουπίν. "Ἀμα δὲ βορῆς νὰ πωρᾶς'ς ποῦ τοῦ γιουφ'ράζ', θὰ σὶ πωρᾶσον ἐγὼ αὐτόθ. Ἐκαμαν γιοφυράκι καὶ πῆγε καρσί 'ς τὸν Κόφιναν Χίος (Καρδάμ.) Ἐφθασε 'ς τὸ γεφυράκι Δ. Βουτυρ., Διωγμέν. ἀγάπ. 98 || Ἄσμ.

Γιοφυράκι ἔφκειανα | κι οὐλ' ἀπάνου τό 'ρρινα (τό 'ρρινα = ἔρριχναν τὸ χῶμα) Πελοπν. (Γορτυν.) || Ποίημ.

Μὰ οἱ Τοῦρκοι ἐπεράσανε 'ς τὸ κάτω χωριδάκι κ' οἱ γι-ἀρχηγοὶ περάσανε 'πάνω στὸ διοφυράκι Κρήτ. Συνών. γεφυρίτσα, γεφυρίτσι, γεφυ-ρόπουλο, γεφυροῦδα, γεφυροῦλα, γεφυ-ροῦλι.

"Η λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. Γεφυράκι Βιθυν. (Παλλαδάρ.) Πάρ. Πελοπν. (Λίμπερδ. Τριφυλ.), Γεφυράτσι Εὔβ. (Κάρυστ.), Γιοφυράκι Ἀθῆν. (παλαιότ.) "Ηπ. (Θε-σπρωτ.) Πελοπν. (Αἰγιάλ. Γαργαλ. Δυρράχ. Παππούλ. Τρι-φυλ. Χατζ.), Γιφ'ράκι Στερελλ. ('Αμφιλοχ.), Γεφυράτσια Εὔβ. (Πλατανιστ.), Γιοφυράκια Κρήτ. Πελοπν. (Σιδηρόκ. Τριφυλ.) Γιφ'ράκια Στερελλ. (Χαιρών.), Γιουφ'ράζ' Θεσσ. (Πήλ.), Γιοφυράκια "Ηπ. (Ραδοβύζ.) Στερελλ. (Κο-λάκ.) Γιουφ'ράκια Στερελλ. ('Ακαρναν. Φθιώτ.). 2) Εἶδος παιδιᾶς, καθ' ἣν οἱ ἀρχηγοὶ δύο ομάδων παικτῶν κρατούμε-νοι ἐκ τῶν χειρῶν σχηματίζουν δι' ἀνυψώσεως αὐτῶν «γέφυ-

ραν», κάτωθεν τῆς ὁποίας διέρχονται κατὰ σειράν οἱ παῖκται, ὧν τὸν τελευταῖον ἐμποδίζουν ἐκάστοτε νὰ διέλθῃ ἀναγκάζοντες αὐτὸν νὰ δηλώσῃ ἐὰν προτιμᾷ «ἥλιο ἢ φεγγάρι», δηλ. ποῖον ἐκ τῶν ἀρχηγῶν οὕτω συμβολικῶν ὀνομαζομένων Πελοπν. (Μαντίν.). Συνών. *Γέφυρα, Λαγογιάνος, μέλισσα*.

γεφυράς ὁ, ἐνιχ. *γεφυράς* Πελοπν. (Κυνουρ.).

Ἐκ τοῦ οὗσ. *γέφυρα*.

Ὁ κτίστης ὁ ἀσχολούμενος ἢ ὁ εἰδικευμένος εἰς τὴν κατασκευὴν γεφυρῶν ἐνθ' ἀν.: *Κ'* εἶπαν οἱ *γεφυράδες*: *Σεῖς κοδεύετε νὰ δὲ φέρ'τε τὸ νερό*;

γεφύρι τό, *γεφύριν* Καππ. Κύπρ. (Λάρνακ. κ.ά.) Πόντ. (Κερασ. Οἶν. Νικόπ. Τραπ.) *γιφύριν* Λυκ. (Λιβύσσ.) *γεφύρι* κοιν. *γεφύρ'* Ἄνδρ. (Κόρθ.) Πόντ. (Ἀντρεάντ. Κοτύωρ. Σάντ. Σούρμ. Τραπ. Χαλδ.) *γεφύρτζι* Τσακων. *γεθύρι* Καππ. (Φάρας.) *γιφύρι* Θράκ. (Κέσαν. Σουφλ.) *γιφύρ'* Ἀλόνν. Α. Ρουμελ. (Μέγα Μοναστήρ. Καβακλ.) Εὐβ. (Ἄκρ. Ψαχν. κ.ά.) Ἡπ. Θράκ. (Μεγαλόβρ. Ναθράκ. Πολυνέρ. Σουκαμ. Τσαγκαρ.) Μακεδ. (Βόιον Γιδ. Δαφνούδ. Καστορ. Κολινδρ. Λιτόχ.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρν. Ἀμφιλοχ. Κολάκ. Φθιώτ. Φωκ.) *γιφύρ'* Θεσσ. (Ἀετόλοφ. Ἀμπελ. Καρποχώρ. Κρυόβρ. Μελιβ. Σταυρ. Σουκαμν.) Μακεδ. (Βελβ. Γήλοφ. Δεσκάτ. Κρήν. Νέον Σούλ. Ριζώματ. κ.ά.) *χιφύρ'* Μακεδ. (Ζουπάν.) *ιφύρ'* Α. Ρουμελ. (Σιναπλ.) Μακεδ. (Ζουπάν. Κοζ. Σιάτ. κ.ά.) *αἰφύρ'* Μακεδ. (Βόιον) *γιοφύρι* πολλαχ. καὶ Καππ. (Σινασσ.) *γιοφύριν* Κύπρ. (Λάρνακ. κ.ά.) *γιοφύρτζι* Σκυρ. *γιοφύρ'* Ἡπ. (Ἑλληνικ. Χουλιαρ. κ.ά.) Θράκ. (Μέτρ. Τσακίλ. Πύργ.) Καππ. (Ἀραβάν.) Πόντ. (Ἰμερ. Ὀφ. Τραπ.) Σάμ. (Μυτιλην.) *γιουφύρι* Μακεδ. (Δράμ.) Στερελλ. (Δεσφ. κ.ά.) Χίος (Μεστ.) *γιουφύρι* Δαρδαν. (Λάμψακ.) Εὐβ. (Ἀγία Ἄνν. Ἄκρ. Ἰστ. Στρόπον. Ψαχν. κ.ά.) Ἡπ. (Ἀρτοπ. Ἰωάνν. Πλάκ. Σούλ.) Θεσσ. (Κακοπλεύρ. Κρυόβρ. Μοσχᾶτ. Ὁξύν. Πήλ. Τσαγκαρ.) Θράκ. (Ἀμόρ. κ.ά.) Λέσβ. Λήμν. Μακεδ. (Ἀνθοῦσ. Ἀρέθουσ. Βόλβ. Βρασν. Αὐγερ. Βόιον Γαλατ. Ἐπανωμ. Κάλιν. Καστορ. Κοζ. Μελέν. Μοσχοπόταμ. Πεντάπ. Ροδολίβ. Σιάτ. Σέρρ. Στεφανιν. Τσοτίλ. Χωριστ. κ.ά.) Σαμοθρ. Σάμ. Στερελλ. (Ἀγιος Κωνσταντ. Αἰτωλ. Ἀκαρναν. Ἀχυρ. Κολάκ. Κουνουπίν. Μύτικ. Περίστ. Σπάρτ. Φθιώτ. Φωκ.) *γδιουφύρ'* Στερελλ. (Αἰτωλ.) *γιουφύρ'* Εὐβ. (Ἀγία Ἄνν.) Ἡπ. (Κουκούλ.) Θεσσ. (Ἀνατολ.) Μακεδ. (Ἀβδέλλ. Ἀσσηρ. Βελβ. Γήλοφ. Γρεβεν. Δεσκάτ. Δοϊράν. Καταφύγ.) Σάμ. *ἀγιοφύρι* Ἰος *γιοφύρι* Θράκ. (Ταῖφ.) *γιοθύρι* Κάλυμν. Κῶς (Πυλ.) Σύμ. Τσακων. (Βάτικ. Χαβουτσ.) *γιοθύρι* Τσακων. (Χαβουτσ.) *διοφύρι* Εὐβ. (Στρόπον.) Ἡπ. (Ξηροβούν. κ.ά.) Κεφαλλ. (Φαρακλᾶτ. κ.ά.) Κρήτ. (Χαν. κ.ά.) Κύθηρ. Πελοπν. (Καρβελ. Λακων. Μάν. Μαρθ. Οἰτυλ. Τρίπ. κ.ά.) *ιδιοφύρι* Πελοπν. (Κίτ.) *διοφύρ'* Στερελλ. (Αἰτωλ. Εὐρυτ. Παρνασσ. Φθιώτ. Φωκ.) *δοχύζι* Τσακων. (Πραστ.) *λιοφύρ'* Θράκ. (Σκεπαστ. Σκοπ.) *ιοφύρι* Νάξ. (Ἀπύρανθ.) *ιοφύρ'* Μακεδ. (Βελβ. Δρυμ.) *ιουφούρ'* Καππ. (Ἀραβάν.) *οφύρι* Κάρπ.

Ἐκ τοῦ Ἑλληνιστ. οὗσ. *γέφυριον*, ὑποκορ. τοῦ *γέφυρα*. Οἱ τύπ. *γέοφύριν* καὶ *γέοφύρι* καὶ *Βυζαντ.*

Α) Κυριολ. 1) Ἡ γέφυρα, οἰκισθῆποτε κατασκευῆς καὶ οἰουδῆποτε μεγέθους κοιν. καὶ Καππ. Πόντ. Τσακων.: Ἀπ' τσὶ πολλὰς βροχὰς ἤσπασε τὸ *γεφύρι* Ἰων. (Σμύρν.) Κατέβασε πούλὸ νερὸ τοῦ *ποντάμ'* καὶ τοῦ *πῆρι* τοῦ *γιφύρι*. Θεσσ. (Πολυνέρ.) *Φοβάται νὰ περάσῃ πὸ τὸ γιοφύρι* Εὐβ. (Βρύσ.)

Τὸ *ποτάμι* ἔφτασε ἴσα μὲ τὴν *καμάρα* τοῦ *γιοφυρίου* Μέγερ. Ἐπέρασε νύχτα μὲ τὸ *μουλᾶρι* ἀπὸ τὸ *γκιοφύρι* Πελοπν. (Βερεστ.) *Πέρασα πού τοῦ γιοφύρ' τὰ πράτα* (= πρόβατα) Στερελλ. (Κουνουπίν.) *Τὰ ρούτ'α θωρακώ 'ς τὸν ὕπινε σ' ἕνα γιοθύρι* (τὴν νύκτα εἶδε εἰς τὸν ὕπνον τοῦ ἕνα *γεφύρι*) Τσακων. (Βάτικ. Χαβουτσ.) *Ἀμα περάσῃς τοῦ γιφύρ', δὲ φτάῃς* (δὲ = θὰ) Α. Ρουμελ. (Καβακλ.) *Τοῦ ποντάμ' κόντιρι νὰ πάρ' τοῦ διοφύρ'* Ἡπ. (Πράμαντ.) || Παροιμ. *Ὅταν διαβαίνης ἀπὸ γεφύρι, ξεπέζεσε* (φρόνιμον εἶναι νὰ μὴ περιφρονῇ κανεὶς τοὺς κινδύνους, ὅταν δύναται νὰ τοὺς ἀποφύγῃ) Ἡπ. *Οὐλ' ἄς εἴνο το γεφύρ' ἂ δαβαίνουμε* (ὅλοι ὑποκείμεθα εἰς τὴν αὐτὴν τύχην τοῦ γάμου ἢ τοῦ θανάτου) Πόντ. (Ἀντρεάντ.) Ἡ παροιμ. εἰς παραλλαγ. κ.ά. *Προσκύνα τὸ διάβολο, ὥς πού νὰ περάσ' τὸ γεφύρ'* (διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ διὰ τῆς ὑποχωρητικότητος εἰς τοὺς ἐχθροὺς ἐπιτυχάνεται ὁ ἐπιδικώμενος σκοπὸς) Θράκ. *Ὡς νὰ περάῃς τὸ γιοφύρ', νὰ 'σαι φίλος μὲ τὸν Τοῦρκο* (συνών. μὲ τὴν προηγουμ.) Θράκ. (Μέτρ.) *Κάλλιο τρεῖς μέρες μακριὰ κι ἀπ' τοῦ γιφύρ' παρὰ πού τοῦ ποντάμ'* (καλυτέρα ἢ μετὰ κόπων ἀσφαλῆς ἐπιδιώξεις τοῦ καλοῦ ἀπὸ τὴν εὐκολον ἀλλὰ μετὰ κινδύνων ἀπόκτησιν τούτου) Μακεδ. (Θεσσαλον.) *Κόπεν Ἀτanas τὸ γιοφύρ'* (ἐπὶ τῶν ἀτελειώτων ὑποθέσεων) Καππ. (Φλογ.) *Οὐ λύκους κι οὐ διαβούλους 'ς τοῦ γιοφύρ' ἀνταμώνουντι* (οἱ κακοὶ καὶ οἱ ἐγκληματίαι κάμνουν τὰ διαβούλια των ἢ τὰ ἐγκλήματά των εἰς ἐπικίνδυνα ἢ ἐπικαιρα σημεῖα) Θεσσ. *Ἀπὸ τῆς Τρίχας τὸ γεφύρι ἀπέρασεν* (ἐπὶ τῶν διαφυγόντων δεινὸν κίνδυνον) Ἡπ. Ἡ παροιμ. εἰς παραλλαγ. κ.ά. *Τῆς Τρίχας τὸ γεφύρι* (ἐπὶ ἔργων λίαν χρονιζόντων) Πόντ. Πβλ. Ν. Πολίτ., Παροιμ. 3, 622 || Ἄσμ.

Τρέμουν τῆς Πόλης τὰ τζαμιά, τῆς Σμύρνης τὰ γιοφύρια Τηλ.

Θεέ μου, νὰ πιάσ' ἕνα νερὸ κ' ἕνα κακὸ χαλάζι, νὰ κατεβοῦν οἱ ποταμοὶ νὰ πάρουν τὰ γιοφύρια Πελοπν. (Κονάκ.)

Κουράσιου ἐτραγούδησι 'πουπάνον σὶ γκιουφύρι Μακεδ. (Καταφύγ.)

Καὶ πῆε 'ς τ' ἄγρια βουνὰ καὶ 'ς τὰ ἄγρια λαγάδια, πάνον τ'ς ἀπάτητους γρεμούς, 'ς τὰ πέτρινα γιοφύρια Κέρκ.

Μιὰ πέρδικα καθότανε σὲ τριχίνο γιοφύρι κ' ἔλεε τραγούδι χλιβερό καὶ παραπονεμένο Πελοπν. (Ἀργολ.)

Γιὰ πάφ'τε τὰ σαρώματα, σαρώσ'τε τὰ γιοφύρια, γιὰ νὰ περάσ' ἢ γ' Ἑλενῶ μὲ τὰ γραμμένα φρούδια Πελοπν. (Ὀλυμπ.)

Σαρανταπέντε μάστοροι κ' ἐξήντα μαθητάδες γιοφύρι-ν-ἐστεριώσανε 'ς τῆς Ἀρτας τὸ ποτάμι Πελοπν. (Ἀρκαδ. Μεσσην. Ὀλυμπ. κ.ά.)

Μιὰ λυγροζῆ τραγούδησε 'πά ' σὲ ψηλὸ γιοφύρτζι τσαὶ τὸ γιοφύρτζιν ἔτρεμε, τσ' ὁ ποταμὸς ἐστάθη Σκυρ.

Κόρη ξανθὴ τραγούδησι ἀπάνου σὶ διοφύρι καὶ τοῦ διοφύρι ράισι κι οὐ πονταμὸς ἰστάθη Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Γιφύρ' ν-εἶχα 'ς τὴ θάλασσα καὶ σκάλα μὲσ' 'ς τ' Ἀνάδη κι ἀνέβινα-κατέβινα, τοῦ Χάρου χριτοῦσα (Ἀνάδη = Ἄδη) Θεσσ. (Παλαμ.)

Ἡ Δήμους ἠβουλεύτηκι γιφύρι γιὰ νὰ χτίσῃ Μακεδ. (Νιγρίτ.). Συνών. *γέφυρα, καμάρα, πόντες*. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τοῦς τύπ. *Γεφύρι* Α. Ρου-